

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

РЕЗИМЕ НА ПРЕСУДАТА ВО ЖАЛБЕНАТА ПОСТАПКА

ЖАЛБЕН СОВЕТ

(Само за користење од страна на медиумите. Неофицијален документ)

Хаг, 19. мај 2010

РЕЗИМЕ НА ПРЕСУДАТА ВО ЖАЛБЕНАТА ПОСТАПКА ПО ПРЕДМЕТОТ НА ЉУБЕ БОШКОСКИ И ЈОХАН ТАРЧУЛОВСКИ

Следи резимето на пресудата што судија Робинсон ја прочита денес.

Жалбениот совет заседава денеска да ја изрече својата пресуда во овој предмет.

Во согласност со праксата на Меѓународниот суд, нема да го прочитам текстот на пресудата освен диспозитивот. Наместо тоа, ќе ги резимирам основите за жалба и заклучоците на Жалбениот совет. Ова резиме не е дел од пишаната пресуда, којашто е единствената меродавна верзија на одлуките и образложенијата на Жалбениот совет. Копии од пишаната пресуда ќе се дадат на располагање на сите страни по завршување на оваа расправа.

А. Контекст

Овој предмет се однесува на настаните во тек на полициската операција спроведена на 12. август 2001 и по неа, во селото Љуботен, коешто се наоѓа во северниот дел на поранешната југословенска република Македонија, исто така позната под името ПЈРМ. Во релевантниот период, Љубе Бошкоски беше министер за внатрешни работи на ПЈРМ, а Јохан Тарчуловски беше полицаец.

Судскиот совет го огласи Јохан Тарчуловски за виновен за наредување, планирање и поттикнување на убиство, безобзирно уништување и сурово постапување, што се сè кршења на законите или обичаите на војување, според член 3 од Статутот. Тој беше осуден на единствена казна затвор од 12 години. Љубе Бошкоски беше ослободен од сите обвиненија.

Јохан Тарчуловски поднесе седум основи за жалба каде ја оспорува пресудата и казната. Обвинителството поднесе жалба на ослободителната пресуда на Љубе Бошкоски.

Б. Основи за жалба

Прво ќе се осврнам на основите за жалба на Јохан Тарчуловски. Потоа ќе се осврнам на жалбата на Обвинителството, и на крајот од расправата, ќе го прочитам диспозитивот.

Во својата прва основа за жалба, Јохан Тарчуловски тврди дека конфликтот во ПЈРМ за време на релевантниот период, меѓу безбедносните сили на ПЈРМ и

Интернет страница: <http://www.un.org/icty>

Канцеларија за информирање на медиумите/Служба за комуникации
Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands
Tel.: +31 70 512 5343 Fax: +31 70 512 5355

Ослободителната национална армија, исто така позната и како ОНА, не го достигна нивото на вооружен конфликт бидејќи не беа постигнати условите за интензитет.

Судскиот совет не згрешил кога донел заклучок дека интензитетот на конфликтот во ПЈРМ и карактеристиките на ОНА како организирана вооружена група биле такви што постоел внатрешен вооружен конфликт во ПЈРМ во август 2001. Жалбениот совет не гледа никаква грешка во овој заклучок.

Јохан Тарчуловски понатаму тврди дека остварувањето на надлежноста на Меѓународниот суд над овој предмет е несоодветно, бидејќи Меѓународниот суд не утврдил дали владата на ПЈРМ законски ја наредила операцијата во самоодбрана, за да ги елиминира терористите од меѓу селаните. Понатаму, тој тврди дека остварувањето на надлежноста од страна на Меѓународниот суд е спротивно на акциите на Советот за безбедност на Обединетите нации.

Жалбениот совет смета дека фактот што една држава прибегнала кон употреба на сила во самоодбрана, во внатрешен вооружен конфликт против вооружена група не може, само по себе, да го спречи квалификувањето на кривични дела извршени при тоа како тешки кршења на меѓународното хуманитарно право. Покрај тоа, Советот за безбедност на Обединетите нации не изјави дека ситуацијата во ПЈРМ е вон надлежноста на Меѓународниот суд.

Според тоа, првата основа за жалба на Јохан Тарчуловски целосно се отфрла.

Во својата втора основа за жалба, Јохан Тарчуловски тврди дека настаните во Љуботен на 12. август 2001 не ги прекршиле законите или обичаите на војување, бидејќи тие биле резултат на легитимен и пропорционален одговор на една суверена држава на внатрешен терористички напад. Тој исто така ја оспорува применливоста на законите или обичаите на војување при одредување на лична кривична одговорност на лице кое е назначено да спроведе легитимна операција планирана од суверена држава.

Жалбениот совет заклучува дека применувањето на правилата кои се применуваат во вооружен конфликт не влијае врз легитимноста на примената на сила од една страна во вооружениот конфликт. Поради тоа, фактот што државата делува во законита самоодбрана против терористи во внатрешен вооружен конфликт не го става вон сила заедничкиот член 3, ниту е релевантно за одредување дали претставникот на таа држава извршил тешки кршења на меѓународното хуманитарно право при остварувањето на правото на самоодбрана на таа држава. Согласно тоа, Судскиот совет не згрешил во овој предмет при применување на законите или обичаите на војување.

Според тоа, втората основа за жалба на Јохан Тарчуловски целосно се отфрла.

Во својата петта основа за жалба, Јохан Тарчуловски тврди дека Жалбениот совет несоодветно ги отфрлил исказите на цела категорија сведоци, додека подоцна селективно се потпирал на тие искази.

Жалбениот совет напоменува дека Судскиот совет имал внимателен пристап при оценката на доказите добиени од тие категории на сведоци. Јохан Тарчуловски не покажа никаква грешка на Судскиот совет при прифаќањето на некои делови од нивното сведочење, а отфрлање на други делови.

Според тоа, неговата петта основа за жалба се отфрла.

Во делови од својата трета, четврта и петта основа за жалба, Јохан Тарчуловски тврди дека Судскиот совет згрешил кога зазел став дека за да се биде кривично одговорен за дела забранети според заедничкиот член 3, мора само да се утврди дека жртвите на наводното прекршување не учествувале активно во судирите кога било

извршено кривичното дело. Тој тврди дека Обвинителството мора исто така да покаже дека извршителите знаеле или требало да знаат за овој заштитен статус на жртва.

Во светлина на принципот на лична вина, Жалбениот совет е уверен дека мора да се докаже дека извршителот на кривично дело според заедничкиот член 3 знаел или требало да знае дека жртвата не учествува активно во судирите кога било извршено кривичното дело. Иако нема експлицитни заклучоци во однос на ова во судската пресуда, кога се чита како целина, таа покажува дека Судскиот совет испитал дали директните извршители знаеле или требало да знаат за заштитениот статус на жртвите во однос на секое кривично дело. Поради тоа, аргументот на Јохан Тарчуловски во однос на ова се отфрла.

Во својата четврта основа за жалба, Јохан Тарчуловски тврди дека доказите за вон секакво разумно сомнение да се утврди убиство, безобсирно уништување и сурово постапување биле недоволни.

Меѓутоа, Жалбениот совет е уверен дека Судскиот совет ги идентификувал извршителите на трите убиства наведени во обвиненијата како лица кои се припадници на полициската група под раководство на Јохан Тарчуловски. Исто така, доказите беа доволни за вон секакво разумно сомнение да се утврдат околностите на убиствата на секоја жртва и околностите на сурово постапување, како и статусот на жртвите и *mens rea* на извршителите врз тоа. Јохан Тарчуловски не успеа да покаже дека заклучоците на Судскиот совет во однос на ова биле погрешни.

Во однос на безобсирно уништување на дванаесет куќи, Јохан Тарчуловски не покажа дека заклучоците на Судскиот совет дека ниту една од куќите не била запалена случајно или поради гранатирање од армијата на пјРМ или ОНА биле погрешни; дека полицајците се оние кои го предизвикале пожарот: и дека ниту една од куќите не се користеле за воени цели кога биле запалени.

Поради тоа, четвртата основа за жалба на Јохан Тарчуловски целосно се отфрла.

Во својата трета основа за жалба, Јохан Тарчуловски наведува дека Судскиот совет згрешил при примената на видовите на одговорност за планирање, поттикнување и наредување, согласно Член 7(1) од Статутот.

Во врска со планирањето, Јохан Тарчуловски смета дека Судскиот совет згрешил кога заклучил дека првенствена цел на полициската операција во Љуботен на 12 август 2001 била неселективно да се нападат етничките Албанци и нивниот имот. Тој тврди дека доказите покажуваат дека полициската операција била за од Љуботен да се елиминираат членовите на ОНА. Тој, исто така, наведува дека е можно Претседателот на пјРМ или високи функционери на Министерството за внатрешни работи да се оние кои ја планирале.

Жалбениот совет не наоѓа грешка во заклучоците на Судскиот совет дека првенствена цел на операцијата била неселективно да се нападат селаните-Албанци и нивниот имот; дека Јохан Тарчуловски ја имал неопходната намера; и дека бил вклучен во планирањето на операцијата. Можната вклученост на други лица во планирањето на операцијата не влијае врз заклучокот на Судскиот совет дека Јохан Тарчуловски бил кривично одговорен за планирање на нападот.

Во поглед на поттикнувањето и наредувањето, Јохан Тарчуловски тврди дека Судскиот совет згрешил кога го осудил под овие видови на одговорност, бидејќи немало докази кои сугерираат дека тој поттикнувал или наредил на било кое лице да стори кривично дело. Во поглед на наредувањето, тој, исто така, тврди дека немало докази кои покажуваат дека тој имал *de jure* или *de facto* авторитет да нареди убиства, палежи или тепање. Понатаму, тој наведува дека Судскиот совет згрешил во заклучокот

дека тој имал мепс геа да нареди извршување на конкретни кривични дела, иако не може да определи кој ја наредил операцијата.

Жалбениот совет не наоѓа грешка во наодот на Судскиот совет дека Јохан Тарчуловски ги поттикнал и им наредил на припадниците на полициските сили да ги извршат кривичните дела за кои станува збор и дека тој имал позиција на авторитет да ги примора да ги извршат злосторствата. Фактот што нему му било наредено да ја предводи операцијата не го ослободува од кривичната одговорност, доколку при извршувањето на наредбата тој, од своја страна, наредил на други лица да извршат кривично дело.

Оттука, третата основа за жалба на Јохан Тарчуловски се отфрла целосно.

Шестата основа за жалба на Јохан Тарчуловски се однесува на неговата изјава пред комисија основана од Министерството за внатрешни работи, за да ги истражи случувањата во Љуботен. Тој тврди дека овие вонсудски изјави се несоодветно прифатени како доказ или, алтернативно, несоодветно користени.

Жалбениот совет смета дека Судскиот совет имал право да прифати како доказ, согласно Правилото 89 од Правилникот за постапка и доказите, изјави коишто веродостојно го претставувале сведочењето на Јохан Тарчуловски пред комисијата. Општиот принцип на правото не диктира исклучување на вонсудски изјави. Понатаму, Меѓународниот суд не е ограничен со националните правила за докажување. Жалбениот совет, исто така, наоѓа дека Судскиот совет правилно ги одвагал изјавите во светлина на другите докази.

Соодветно, шестата основа за жалба на Јохан Тарчуловски се отфрла.

Во својата седма основа за жалба, Јохан Тарчуловски тврди дека Судскиот совет згрешил што го осудил на затворска казна од дванаесет години. Особено, тој наведува дека Судскиот совет пропуштил како олеснителна околност да го земе фактот што тој извршувал наредби на лица од повисок ранг. Тој, натаму, наведува дека Судскиот совет пропуштил да го земе предвид фактот дека пјРМ подоцна даде амнестија на вклучените во конфликтот, на обете страни.

Жалбениот совет смета дека Судскиот совет зел предвид дека Јохан Тарчуловски извршувал наредби на непознати лица, при оценувањето на тежината на делата. Понатаму, релевантното законодавство на пјРМ содржи одредба дека оние кои извршиле кривични дела што спаѓаат под надлежност на Меѓународниот суд се исклучени од дадената амнестија. Понатаму, Судскиот совет не е ограничен со казнените практики во пјРМ.

Оттука, седмата основа за жалба на Јохан Тарчуловски целосно се отфрла.

Сега ќе преминам на жалбата на Обинителот против ослободителната пресуда за Љубе Бошкоски.

Обвинителството предлага дека Судскиот совет сторил правна грешка кога неправилно барал, согласно Член 7(3) од Статутот дека претпоставено лице треба само да даде пријава до надлежните власти, за којашто е веројатно да покрене истрага за наведеното криминално постапување.

Жалбениот совет, сепак, е уверен дека Судскиот совет правилно сметал дека претпоставен може, под специфични околности, да ја исполни својата обврска за казнување на подредените кои сториле дела со тоа што ќе ги пријави кај надлежните власти, под услов да е веројатно таа пријава да покрене истрага или да поведе дисциплинска или кривична постапка.

Алтернативно, Обвинителството наведува дека Судскиот совет згрешил во поглед на фактите со заклучокот дека Љубе Бошкоски ги презел неопходните и разумни мерки да ги казни своите подредени кои сториле дела. Обвинителот, особено, наведува дека извештаите дадени од Министерството за внатрешни работи до надлежните судски органи не можеле да покренат кривична истрага за настаните во Љуботен.

Жалбениот совет увидува дека Судскиот совет бил свесен дека известувањата дадени од Министерството за внатрешни работи до судските органи не биле целосно соодветни. Судскиот совет, исто така, констатира дека во поглед на наведените настани не биле спроведени вообичаените судски истраги. Сепак, Судскиот совет сметал дека известувањата требало, според вообичаениот тек на нештата, да ги наведат судските органи да спроведат прописна истрага.

При доаѓањето до овој заклучок, Судскиот совет особено забележал дека известувањата им ја предочиле на надлежните органи смртта на етничките Албанци и, иако сугерирале една причина, ја оставиле отворена причината за смртта. Понатаму, доказите укажуваат дека известувањата биле дадени на 12 и 14 август 2001 и дека веднаш надлежните судски органи веднаш формирале истражен тим и се обиделе да извршат истрага на лице место во Љуботен. Доказите, исто така, покажуваат дека Љубе Бошкоски бил информиран за овие известувања и за обидите за истрага. Судскиот совет нашол дека сериозниот пропуст да се изврши соодветна истрага врз основа на полициските извештаи до судските органи не може да му се припише на Љубе Бошкоски, зашто судските органи не биле под негова министерска надлежност. Судскиот совет, исто така, сметал дека нема основа да се заклучи дека тој се обидел недозволиво да се меша во истрагата или дека бил запознаен дека полицијата не успеала да ги изврши своите вообичаени функции. Обвинителот не покажа дека овие наоди биле погрешни.

Жалбениот совет е уверен дека Судскиот совет не згрешил кога заклучил дека известувањата требало, според вообичаениот тек, да ги наведат судските органи да спроведат соодветна истрага за настаните во Љуботен. Врз основа на овие наоди, Судскиот совет сметал дека не е покажано дека Љубе Бошкоски пропуштил да ги преземе неопходните и разумни мерки. Во околностите на овој случај, отворено е за разумнен просудител на фактите да го ослободи Љубе Бошкоски од обвинението за пропуштање да се казнат одговорните, врз основа на информациите дадени на судските органи. Судскиот совет не сторил фактичка грешка кога дошол до овој заклучок.

Како резултат, жалбата на Обвинителството се отфрла целосно.

Диспозитив

Сега ќе го прочитам диспозитивот на пресудата на жалбениот совет. Г-дине Бошкоски и г-дине Тарчуловски, ве молам станете.

Од горенаведените причини, Жалбениот совет,

СОГЛАСНО Член 25 од Статутот и Правилата 117 и 118 од ПРАВИЛНИКОТ за постапката и доказите;

ЗЕМАЈЌИ ГИ ПРЕДВИД соодветните писмени поднесоци на странките и аргументите што ги изложија на седницата на 29 октомври 2009;

ЗАСЕДАВАЈЌИ на отворена седница;

ЈА ОТФРЛА жалбата на Јохан Тарчуловски во целина;

ЈА ОТФРЛА жалбата на ОБВИНИТЕЛСТВОТО во целина;

ЈА ПОТВРДУВА ослободителната пресуда за Љубе Бошкоски и казната изречена од Судскиот совет за Јохан Тарчуловски, при што, според Правилото 101 (Ц) од Правилникот ќе биде засметан периодот што Јохан Тарчуловски веќе го мина во притвор;

НАРЕДУВА согласно Правилото 103 (Ц) и Правилото 107 од Правилата, дека Јохан Тарчуловски останува во притвор во Трибуналот во очекување да се финализираат аранжманите за негов трансфер во државата каде ќе ја отслужува казната.

Судија Лиу приложува поинакво мислење.
